

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

11. Mutua nunquam sit delatio jure vetante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](#)

462 Accusare eum non posse, qui in ali-
quo articulo falso sit repertus.

C. XIX. ¶ Rega absentie libellus accusationis
frustra efficitur.

Item Pelagius Papa Sindula & magister militum.
Charter, quas dedit nobis Lucidius, si illo tempore ad-
versarius ipsius illi praefens fuisset, valide erant.
Sed quia adversario absente gelata, quia nobis recensuit,
facta leguntur, talia leges non recipiunt.

i. ¶ Sindula] Ivo p. 6. c. 69. repert aliud quoddam caput epि-
stola à Pelagio ad Sindulam magnitudine multo scripta.

C. XX. ¶ Tibus corporaliter praefito paramen-
to refutacione dicunt.

Idem Decretum patricium.

Hortamus, ut sub timore Domini consuetam confi-
tentia velut synecdotam in hoc quoque negotio con-
servantes, omnem per sonis, quae veritatem causa ficti-
scire possunt, facias amputari formidinem, & nefris
praefaciens conspectibus taliis faciosandis Evangelii,
prabito etiam legaliter sacramentum, quae in veritate re-
rum noverant, professione sua testificationes aperiant,
ut patefacias omnibus, quae secundum leges, & iustitiam
censenda sunt cognoscatis, & competentem a legibus &
veritati terminum detis.

C. XXI. ¶ Accusator & accusatus simul de-
bet adesse.

Item Nicolaus Papa Hincmaro Rhenorum
Archiepiscopi.

Necessaria est secundum sacrarum scripturarum docu-
menta, ac secundum iustitiae traditionem, & accusatum
& accusatorem simul adesse, & unam partem, quam-
cumque, & qualicumque, prædicta sit auctoritate, sic prossu-
muntur, ut alteri parti nullum praesudicium irrogetur.

QVASTIO XI.

Quod vero deficiens i. in primo capitulo non sint admis-
tendi ad legem, ex concilio Carthaginensi b. fe-
runtur primo confirmatur, in quo sic cap. tertio statutum legitur.
i. ¶ Deficiens] In regulatu codicibus legitur, testes, que ab eis aperteque re-
fusa coegerint. Quae enim in hac questione affrumenta non ad refer-
sed ad accusatores pertinent. Et superius in initia causa in proprie-
tate huius questionis deinceps, nulla est mentio testimoniis.

C. I. ¶ Qui in primo capitulo deficiens, ad cetera
non admittitur.

Placuit e & quotiescumque clericis ab accusatori-
bus multa crimina obiciuntur, & unum exhibit, de
quo prius egreditur, probare non valuerint, ad cetera jan-
non admittantur.

Probatur illud idem auctoritate Arelatenus concilii secun-
di, in quo sic c. 24. disserit et.

C. II. ¶ Qui falsa fratribus obiciuntur, usque ad
excusas non communiquerunt.

Eos, qui falsa fratribus capitulo d. obiciebat convic-
tuerint, placuit usque ad exitum non communicare,
(sicut magna synodus ante constituit) nisi digna satisfa-
ctione ponatur.

C. III. ¶ Qui, quod obicit, probare non valit, de ca-
tero ad arguendum non admittitur, nisi propri-
etate causam ei velim duxtaxat affe-
rente voluerit.

Item Felix Papa in secunda decretali Episcoporum

S. e accusatorum per sonis in iudicio Episcoporum.
a. al. convenientem. b. Et Afric. c. 97. c. Rab. in pen. c.
Burch. l.2. cap. 198. Ivo p. 6. c. 271. Penn. l.4. c. 64. Capri. l.6. c. 241.
& Arelaten. i. c. 14. d. al. capitula. Arelat. i. c. 14. e. Inf. 4.
quod. 6. si accusatorum. In capit. Hadriani. c. 4. Capit. l5. cap. 241.
Anf. lib. 3. c. 86. Ivo p. 6. c. 418.

culpabilis apparuerint, ad arguendum Episcopos i. &
cetero non admittantur, nisi proprias causas alienas
(non tam enim criminales, vel ecclesiasticas) volunt.

i. ¶ Episcopos de cetero] Vocis ista alius de omni
venustus codicibus, & ceteris locis indicatur. Autem tunc ipsa
habuit & pondaravit.

Cum ergo falsa fratribus obiciuntur, usque ad quamvis
communicatione prohibentur, cum illi, qui in Episcoporum plena-
potestis inveniuntur, ad arguendum de cetero alii dimitti possint
apparet, quod in primo capitulo deficiens, tuncque sequen-
tiales ad sequentia procedere non valent.

QVASTIO XII.

A. B. Accusatorem vero accusationem in accusatio-
nem multorum auctoritas probantur.

i. ¶ C. I. ¶ Accusator, nisi prius, se premit
at enim Stephanus Papa, ep. 13. c. 19.

N. Eganda a eti accusatis licentia criminalis
non est credendum contra alios eorum confessos
criminibus implicati sunt, nisi se prius probren-
nocentes, quoniam periculosa est, & administrationis
rei adversus quemque proficia.

C. II. ¶ De eodem.

Lib. 9. Cod. tit. b. primo, l. 19. Imp. Valen-
tianus, Valens & Gratianus, AA.

N. Eganda a eti accusatis (qui non suas plu-
siones persequuntur a) licentia criminalis
pari vel minori, prout quam se criminis, qui prem-
erunt, secundum scita veterum iuriis condicione-
tamen, ut & ipsi infractions contra eos etiam per
accusatione deponeant possint.

C. III. ¶ De eodem.

Item ex decreto Hadriani & Papa, c. 13.

N. On est credendum contra alios eorum confes-
si qui criminibus implicantur, nisi se prius probren-
nocentes; quia periculosa est, & administrationis
rei adversus quemque proficia.

Hoc autem intelligendum est in parte, velim criminali-
si de majori criminis eum accipere voluerit (veluti, si ap-
portionatur, de perfido, de homicidio, vel firmatio, vel
alio huiusmodi criminis accusatum, sicum impetrare voluerit
devertitur non prohibetur). ¶ Aliquando enim comi-
tis prejudicium civili, aliquando criminali. Unde in
civis, ut ordine judiciorum, lega quarta, legio, ¶ legi-
tione g. intermissa capo fit, ut de criminis patentes, qui
majores, minus i merito preseverant.

C. IV.

Item lib. 9. Cod. tit. h. Qui accusantur
P. Rius est, ut criminibus, quia tibi, ut graviter
veriora tuo obiciuntur, cadias, si que respon-
siones, & tunc exeventu cause iudex animabile
permittendum sit, eundem accipere, tamen pri-
uationem depositum.

z pars. Aliquando civili prejudicium civili.

a. In Cod. Theod. l.9. tit. 1. leg. 13. Burch. lib. 1. cap. 10.
lib. 3. cap. 74. Ivo p. 5. cap. 274. Penn. lib. 4. cap. 10.
qui accusare non possint. c. Iuganda. Inf. v. 10.
d. al. exequuntur. e. Inv. Hadriani cap. 3. cap. 10.
Sup. v. Iuganda. f. al. confessio lib. 1. c. 14. § 10.
ii. iii. i.

criminali. Sic ut enim in supremo lib. cedet, ut de a ordine ceduntum, si de hereditate, legere. **[q]** Si de hereditate & liberitate controversia est, prius erga causa libertatis debet. **[i]** Item leges foemini. **[g]** Si [t] crimen aliquod infaturat ei, qui ingenuus sibi dictat, aut libertatis causa non erit agere debet, cum cognoscimus probatae praesertim: quiescens necc[er]e est ante facta, si delictum probatum fuerit, utrumque in liberam, an in servos, cognitio est portant iudicium. **[l]** Item, 3 ps. **[g]** [Q]uo c[on]fector si pati contrivisit fratre, frater ipsius felicius sibi dari: postfatu[m] accusanda est, qui se fuisse dominus esse, factus.

3 p. 3. Causa de tis liberas terminata, si seruum promittuntur futuri, dominum faciunt accipere non patet? Ceditis ei, quod i. i. penitentia. q. Et qui ex familiis vestris, vel ex servis vestris publicis domus, cuiusquevis criminis de latro, vagabundo, ac curia ex ferre erit confirmatum, caput, ac fortius perterritus, accusa familiis rotatis, ut domino suorum, sine exceptione infamem, qd. ex remanentibus iudicis, in ipsa expeditione cimmissum, acq. acfatuariando, sicut gradus existent. Vix enim familiis interdicti est portare pueri, quoniam audiret. Majestatis, autem crimen exceptum. Sunt etiam, q. Si ex liberi, accusata manumisso- rium, heretici, eis praesupponitur, eodem quo fortius supplicio tenetur, huius pars ante probabilitatem exordium.

1. Ei qui ingenue- et sic dicitur. In legi ista est, quam ingenuam et dicit. Miserem enim, aliquo- plura etiam in inferis ubi apud Gratianum legitur, utrum in libera- et ingenuum, an ut in seruum, in legi est, utrum in liberum, et ingenuum, an in ancillam. Et ista etiam, qm. praeceps restat legis, Gratianus suo modo in summanum redit.

C A V S A . I V.

Vidam in excommunicatis constitutis; Episcopum
acculari debet, & ad defensionem infra dictum
et quantum anni amissum ad assertum sua causa
adducit; probatus ab accusatore ad defensionem ac-
cussatur, & se testis facit; adfonsus personam
accusatoris, & refutare re ipsa; dicta statuta adjudicatione elegerunt
episcopum ministrum accussari; a communione suspenderunt;
aduenit rei judicatio; accusator culpabilis in accusatione inven-
tus; demum ad assertum propria causa procedit.
Hic punitur, quoniam in excommunicatis constitutis alium
accusare valent.

Secundo, in infra dictum quartum annum in criminali cau-
stigari qui posse.

Tertio, ad accusacionem proeludere, personam significans possit
affirmare.

Quarto, ad idem posse esse accusator & testis.

Quinto, ad die constituta non occurrere, a communione sit re-
mordens.

Sexto, si in episcoporum iudicio accusatur persona culpabilis
inventa furti, an ad assertum propria causa de cetero
sit admittenda.

QVÆSTIO I.

De prima questione sic statutum legitur in primo & secun-
do capite concilii Carthaginensis s. septimi, cuius in-
terfuit Faustinus Romana ecclesie legatus.
C. I. *Ad accusationem non admittatur, qui in
excommunicatione perseverat.*
Dicitur inquit cum recte ad accusationem non ad-
mittatur, a n. 792. b Ibidem. c Ex l. 4. & alio modo aperte
in verbis d. Iov. p. 6. & d. Iov. Ibid. c. 5. f. In Afri-
ca, c. 6. & g. Iov. p. 4. & 6. Paam. l. 4. & 2. Iov. p. 15. &
c. 1. quidem conc. Cor. & ap. Africani.

mitti, qui postquam excommunicatus fuerit, in ipsa ad-
huc excommunicatione confititus, sive sit clericus, sive
laicus, accusare voluerit. ¶ Omnes item infama ma-
culis asperfi, id est, histiones, ac turpitudinibus subiecti
personæ, haeretici etiam, sive pagani, sive ludii ab i accu-
fatione prohibentur.

¹ ¶ Ab accusatione prohibentur] A concilio absunt hac verba: subintelligunt enim illa ex principio capitis, ad accusationem non admittuntur.

C. II. q. Heretici probantur, qui schismate, vel
excommunicatione ab ecclesia sunt
separati.
Item Nicolaus Papa in epistola ad Michaëlens
Imperatorem, cuius initium est
[Praecepimus] .

[Propositorum] . . .

Vobis autem hi qui jam facti fratres, & communi-
quemus nostro iugatio depositi, excommunicati, vel ana-
thematisati fuerant, nullam aduersitatem damnationis
inquirent poterint, ex prolati & fecundie universalis
synodi capitulo declaratur, cum dicatur, *Si vero ecclae-
siasticum fuerit crimen, quod Episcopo illatum extiterit,
tunc probari oportet accusantium perfractum, ut primò qui-
dem haeresitis non literat, accusations contra orthodoxos
Episcopos pro ecclesiasticis negotiis facere.* Sed ne hos
haeresitos esse denegent, audite sequentia. *[Haeresi-
cumentum inquit] dicimus tam eos, qui colim a 2 ab ecclae-
sia projecti sunt, quam qui post huc a nobis anathema-
tizati sunt.* Porro si adhuc nec fide creditis, audite quod
subditur. *[Prater hoc autem (ajunt) & eos, qui fidem-
nam familiam conficeri, schismatico etiam, & eos, qui
seculum a communione nobis Episcopis collectas fa-
ciunt.] Deinde vero, & si quidam ab ecclasia super cauſis
quiibusdam reprehendi fuerint, & projecti, aut excom-
municati, sive ex clero, sive ex laicis ordine, his nec lie-
ceritate accusate. Episcopis, anquam proprio crimini primis
examur. Similiter autem & eos, qui libet accusatio-
ne priori constitutis, non ante esse acceptabiles in accusa-
tione Episcopi, aut aliorum clericorum, cum innoxios
temperis illatorum fieri obsterentur criminum. Quid
autem per peculia regulae huius immincat contemptoribus,
non ignoratis.*

1 ¶ Explorato] *Nicolaus hic citat canonem, qui apud Gra-
cos est fetus concilii primi Constantiopolitanus, cuius canonu-
per partem paulo superius in eadem epistola recitatur, & significat
ut supra, i.e. cap. fin. Eo autem Ivo Nicolaus, de isto capitule
verbis addidit. Quod tamen non apud nos inventum
est, sed apud vos haberi perhibetur. Nam non modo hic ca-
non, nec in versione Dennis, neq. in prisa habetur, sed de omnibus
filiis concilii canonibus hec Gratitius B. Gregorius ad Eulogium lib. 6.
scilicet iiii. Romana autem ecclesia eodem canones, vel ge-
neraliter lynnoidilis haec tamen non habet, nec accipit. In hoc
autem eandem synodus accepit, quod et per eam contra
fædonium definitum.*

2 ¶ Olim ab ecclesia] *Statuitur in hac parte canonis, per-
petuo habentibus esse Macedoniam, & Eudoxiam, & que-
libet primo Constantiopolitanu[m] concilio damnabatur, atq[ue] haben-
t erant Paulianisti, & Ariani, quas olim Nicetas syrodus a
communione exscluse abscederunt. Quoniambre non de quibus
communicatio hac sententia pronuntiatur, quod putavat audir*

³ ¶ Schismatics etiam] Ita in epistola Nicolai, & ad Irenem. Græc autem est, & sic & ratus xii. tunc p. 100. lxx. ut & τοις πατρούσιοις ομοιούσι, δημογράφοις & τοις κακούσιοις πολιτεύονται. Episcopat. id est. Prætexte vero & illis, qui siue quidem man simulante confitent, schisma autem faciunt, & ad suis regulares nostros Episcopos convenientia habent: ut nihil mirandum sit, si quis etiam pro hereticis confiteatur.